

جستارهایی درباره‌ی بازیگران، فیلم‌سازان و فیلم‌ها

همیشه باز می‌گردد...

...حمیدرضا صدر...

...کولاً: ۸

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه: صدر، حمیدرضا، ۱۴۰۰-۱۳۳۵
عنوان و نام پدیدآور: همیشه بازمی‌گردم / جستارهایی درباره‌ی بازیگران، فیلم‌سازان و فیلم‌ها / نوشته‌ی
حمیدرضا صدر
مشخصات نشر: تهران، نشر گیلگمش، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری: ۴۵۲ ص
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۸-۲۷-۳
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: سینما -- نقد و تفسیر
Motion pictures--Reviews
بازیگران سینما
Motion picture actors and actresses
سینما -- تهیه‌کنندگان و کارگردانان
Motion picture producers and directors
رده‌بندی کنگره: PN۱۹۹۵
رده‌بندی دیویی: ۷۹۱/۴۳۷۵
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۸۸۴۱۰۹۳
اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی: فیپا

رده‌بندی نشر گیلگمش: هنر - سینما

همیشه بازمی‌گردم...

- جستارهایی درباره‌ی بازیگران، فیلم‌سازان و فیلم‌ها -

حمیدرضا صدر

ویراستار: محسن آرم

مدیر هنری: سعید فروتن

همکاران آماده‌سازی: ناهید شادیده، سارا علاالدینی

لیتوگرافی: باختر

چاپ: نقش‌ایران

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۱، تهران

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر گیلگمش است.

هرگونه اقتباس و استفاده از این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۸-۲۷-۳

دفتر مرکزی نشر چشمه: تهران، خیابان کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۶۰۰ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کریم‌خان: تهران، خیابان کریم‌خان زند، نبش میرزای شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷. تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کورش: تهران، بزرگراه ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کورش، طبقه‌ی پنجم، واحد ۴. تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۹ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی آرن: تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرحزادی، نبش بزرگراه نیایش، خیابان حافظی، نبش خیابان فخارمقدم، مجتمع تجاری آرن، طبقه‌ی ۲. تلفن: ۲۳۶۹۲۴۱ (۰۲۱) — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی بابل: بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای بابل. تلفن: ۳۲۳۴۵۰۱ (۰۱۱) — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کارگر: تهران، خیابان کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۵۸۳ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی جم: تهران، نیاوران، جماران، مجتمع تجاری جم‌ستار، طبقه‌ی دوم، پلاک ۱۱. تلفن: ۲۶۴۵۰۸۷۲ — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی دلشدگان: مشهد، بلوار وکیل آباد، بین وکیل آباد هجده و بیست (بین هفت‌تیر و هنرستان)، پلاک ۳۸۶. تلفن: ۳۸۶۷۸۵۸۷ (۰۵۱) — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی رشت: رشت، خیابان معلم، میدان سرگل، ابتدای کوچه‌ی هفدهم. تلفن: ۲۱۴۹۸۴۸۹ (۰۹۰) — کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی البرز: کرج، عظیمیه، بلوار شریعتی، مرکز تجاری فرهنگی مهرادمال، طبقه‌ی پنجم. تلفن: ۳۵۷۷۷۵۰۱ (۰۲۶)

www.cheshmeh.ir

cheshmehpublication

cheshmehpublication

تلفن پخش کتاب چشمه: ۷۷۷۸۸۵۰۲

فهرست

۱۱	یادداشت ناشر
۱۵	از بدفورد فالز تا تهران
	بخش یک: بازیکران / ۱۹
۲۱	سنگ و آتش فشان
۳۱	یک زن فقط یک زن نبود
۳۷	... و جهنم به دنبال او بود
۴۷	در آینه بنگر
۵۹	اگر غمگین شوی بانوی تو می شوم
۶۵	من و سایه ام
۶۹	شاهزاده خانم ابدیت
۷۷	جنگل سنگ شده
۸۵	کار اشتباهی کردم، فقط یک بار
۹۵	بیا و احساساتی شو
۱۰۱	سفر طولانی روز به درون شب
۱۰۹	پسر بچه ای که بزرگ نمی شد
۱۱۶	آخرین رومئو

- ۱۲۴ گذر از رودهای سرخ
- ۱۳۵ من به آغاز زمین نزدیکم
- ۱۴۱ عبور از آینه
- ۱۴۹ دیزالودر ابدیت
- ۱۵۵ قلبم این جاست؛ همین جا
- ۱۷۷ عشق و نفرت در کمال خونسردی
- ۱۸۳ هر سپیده دم می میرم
- ۱۹۲ ... و من شیرم و تو باد
- ۲۰۰ فقط یک رت باتلر
- ۲۰۶ باز می گردم، همیشه باز می گردم
- ۲۱۵ زندان خودخواسته‌ی او
- ۲۲۰ آن جا خواهم بود، همیشه!
- ۲۲۹ با یک سر بریده و چند مگس
- بخش دو: فیلم سازان ۲۳۷
- ۲۳۹ می ترسم... از خودم هم می ترسم
- ۲۴۵ پسر جوان و ویدیو کلوب کوچک
- ۲۵۳ سلطان رعنا‌ی یک فیلمه!
- ۲۶۲ اگر دختر موریل را میان آن‌ها می دیدم
- ۲۷۳ ادامه بده کلود، ادامه بده
- ۲۸۲ کسی از ملاقات با مرگ شگفت زده نشد
- ۲۸۷ بچه‌های بی حوصله
- ۲۹۲ ... هنوز هم هست؟

بخش سه: فیلم‌ها / ۲۹۹

- ۳۰۱ آسمان سرخ

یادداشت ناشر

حمیدرضا صدر دل‌باخته‌ی سینما بود و سینما را بخش مهمی از زندگی می‌دانست؛ آن قدر که یکبار در مصاحبه‌ای گفت خوشبختی‌ای بالاتر از این نیست که آدم هفته‌ای چند فیلم خوب تماشا کند و این فیلم‌های خوب را با دیگران به بحث بگذارد. اما دل‌باختگی حقیقتاً تمام آن چیزی نیست که باید در باره‌ی او و نسبتش با سینما نوشت. صدر منتقدی تمام‌وقت بود؛ چه در بسیار سال‌هایی که می‌نوشت و شمار نوشته‌هایش گواهی است بر تعلق خاطرش به سینما و چه در سال‌هایی که به قول خودش تماشاگری تمام‌وقت بود و ترجیح می‌داد در گفت‌وگوهای دوستانه از فیلم‌ها بگوید؛ چرا که وقتش را، باز هم به قول خودش، صرف فوتبال و جامعه‌شناسی فوتبال کرده بود، تا بی‌اعتنا به هر پیشنهادی در باره‌ی نوشتن از فیلم‌ها، محبوب‌ترین فیلم‌های زندگی‌اش را بارها و بارها تماشا کند و هر بار با دیدن چیزی تازه در آن فیلم‌ها، آن شور همیشگی‌اش را در گفت‌وگویی تلفنی یا دیداری با دوستی در میان بگذارد.

بخش مهمی از نوشته‌ها و نقدهای حمیدرضا صدر شباهتی به شیوه‌ی معمول نقدنویسی سینما در ایران نداشت و مثل معدود منتقدانی

دیگر، که اتفاقاً در میانه‌ی دهه‌ی ۱۳۶۰ و سال‌های بعد از آن در ماهنامه‌ی سینمایی فیلم می‌نوشتند، نقد را به چشم متنی می‌دید که باید هم‌پای فیلم به اثری هنری تبدیل شود. بهترین نوشته‌هایش را باید به چشم جستارهایی درباره‌ی سینما دید؛ جستارهایی که ردپای شخصی راوی در آن‌ها پیداست: در این متن‌ها گاهی جنبه‌هایی از زندگی نویسنده هم به چشم می‌آید. نویسنده خواننده‌اش را به دیدن، به دوباره دیدن فیلم‌ها، دعوت می‌کند و راهی را پیش رویش می‌گذارد که پیشنهادی برای سر درآوردن از دنیای فیلم، یا دنیای کارگردان، یا دنیای بازیگر است. آن‌جا که لازم است لحظه‌هایی از خودش، زندگی‌اش و آن شوق همیشگی‌اش را وارد متن می‌کند و از یاد نمی‌برد که خواننده در چنین نوشته‌ای، حتی اگر اولین بار بیست و چند سال قبل منتشر شده باشد، حتماً به نوع نگاه و بینش و تأمل نویسنده دقت می‌کند؛ به این‌که چگونه این تأملات، این شیوه‌ی دیدن، به خود نویسنده و به لحظه‌های خوشی و کشف رموز و رازهای بازی یک بازیگر یا یک فیلم یا لحظه‌هایی از کارنامه‌ی یک فیلم‌ساز پیوند می‌خورند و معنای تازه‌ای می‌آفرینند.

این جستارها همه‌ی کارنامه‌ی سینمایی حمیدرضا صدر را در بر نمی‌گیرند؛ شمار نوشته‌های او بسیار بیش از این‌هاست و شاید اگر مرز و محدوده‌ای در نظر نمی‌گرفتیم، حجم این کتاب هم دوچندان می‌شد. اصلی‌ترین معیار ما برای کنار هم نشان دادن این متن‌ها نسبت و نزدیکی‌شان به فرم ادبی جذابی است که جستار می‌خوانندش؛ متنی حاصل پرسه‌زنی خلاقانه‌ی نویسنده‌ای که محدوده‌ی متداول نقد فیلم را بر نمی‌تابد و به جست‌وجوی راهی بر می‌آید تا ردپایش را در متن آشکار کند و ارزش‌های شخصی‌اش را به روشنی با خواننده در میان بگذارد؛ یا زندگی‌اش را به گونه‌ای به فیلمی خاص گره بزند که باور کنیم او فیلم را به چشم دیگری دیده؛ انگار آن فیلم، آن لحظه‌ی بازی، آن دیالوگی که گوشه‌ی ذهنش مانده، بخش مهمی از زندگی‌اش بوده است.